

BRØDRENE LØVEHJERTE

EFTER ASTRID LINDGRENS BØRNEBOG

Aarhus Teater Store Scene · Sæson 1990/91 og 1991/92

Brødrene Løvehjerte – Anders Baggesen og Olaf Johannessen.

Belysningsmester: Niels Emil Larsen
Tonemester: Jens Ravn
Scenemester: Kai Johansen
Malersal: Anne-Marie Kjær
Skræddersal: Hanne Gisel, Mehmet Hilmi
Frisør: Joan Gylling
Rekvisitører: Viggo Bay, Steen Jonassen
Overregissør: Steen Boutrup

Teknisk chef: Jørn Walsøe
Teaterchef: Palle Jul Jørgensen

Foto fra afsluttende prøver: Hans Bølcho
Plakat: Nils Henrik Pedersen
Programredaktion: Jørgen Heiner og
Jørn Rasmussen
Tryk: Kannike Tryk A/S, Århus

BRØDRENE LØVEHJERTE

EFTER ASTRID LINDGREN'S BØRNEBOG

Isenesættelse:
LINE KROGH

Oversættelse:
INGER CHRISTENSEN

Instruktørassistent:
ANNE JENSEN

Lys:
LISE ROED LAURIDSEN

Komponist/kapelmester:
SØREN DAHL

Scenografi:
STEEN LOCK-HANSEN

Lyd:
JENS RAVN

Kampscener:
HOTHER BØNDORFF

Dramatisering:
MATS HUDDÉN,
MARIE LALANDER

Koreografi:
CHRIS BLACKWELL

Medvirkende:

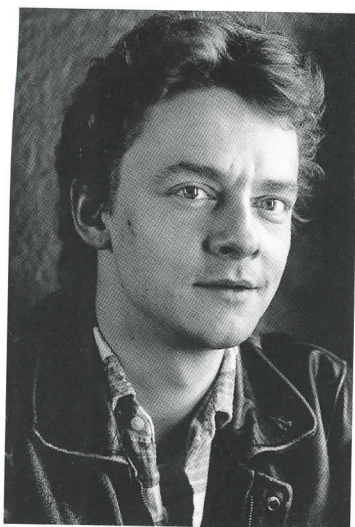
Tvebak	Anders Baggesen
Jonatan	Olaf Johannessen
Lærerinden	Andrea Vagn Jensen
Sofia	Merete Hegner
Jossi	Henrik Birch
Hubert	Lars Høy
Veder	Hother Bøndorff
Kader	Peder Holm Johansen
Mattias	Karl Erik Christophersen
Ovar	Jens Pedersen
Tengil	Ulf Stenbjørn
	(14.-31. august: Peter Bork)
Pjuke/vagten	Bue Wandahl
Kvinde i værtshuset	Ingrid Dahl

Musikere: Kim Sejr Hansen (obo), Anton Biehe (fagot) – altern. Gisela Anders, Kerstin Backlin (violin) – altern. Christina Åstrand, Sindre Lindahl (slagtøj), Søren Dahl (slagtøj, celeste)

Statister: Bibi Lindgren Thomsen, Anne Suppli Jespersen, Susanne E. Bay Zajkowski, Helle Bramsen Raun, Anne-Marie Bøttcher, Thomas Raft, Klaus Malte Johansen, Gunnar Berg, Ole Ditlev Felding, Trevor Eyles, Jesper Strøm, Niels Bønding, Henrik Jespersen, Mikael Bay Skilbreid, Harald Me Viuff, Hans Jørgen Rasmussen, Jannich Sloth, Dan N. Bøndergaard

Forestillingsleder: Bruno Nielsen-Boreas
Regissør: Lars Stadsholt
Suffli: Anette Walsøe
Lydassistenter: Kim Engelbredt
Lysassistenter: Knud Jacobsen/Per M. Eriksen
Dragen skabt af: Barbara Freud-Magnus,
Jørgen Prip og Peder Jacobsen

Premiere: 17. maj 1991
Opføres frem til 15. juni og igen
14.-31. august 1991
Aarhus Teater Store Scene
Forestillingens varighed
ca. 2 timer, 15 minutter incl. pause

*Olaf Johannessen – Jonatan.
(Foto: Steen Andersen)*

Olaf Johannessen (8/7 1961) er uddannet på Skuespillerskolen ved Odense Teater 1983-86. Han fortsatte den efterfølgende sæson på den fynske landsdelsscene, før han i 1987 blev tilknyttet Aarhus Teater.

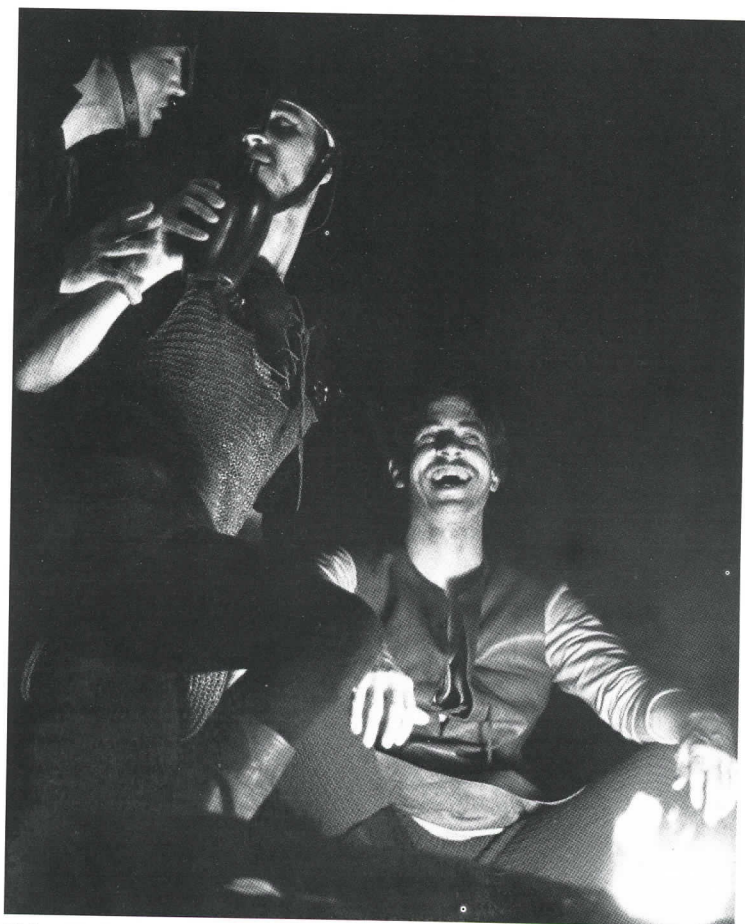
Her har han med voksende styrke sat sit præg på forestillinger som »Nattens frelse«, »Et Juleeventyr«, »Lykke-Per« og »Titus Andronicus«. Den krævende hovedrolle som Drengen i »I min morfars hus« indbragte ham Ilva-prisen 1989, men han har også markeret sig som den unge Dantes i »Grev af Monte-Cristo« og i sæsonen 1990/91 som Tim i »Showtime«, Noel Hartranft i »Gengældelsens veje« og Bothwell i »Maria Stuart i Skotland«.

Olaf Johannessen har sideløbende medvirket i et par selvstændige produktioner, »Især om natten« og »True West« på Studio.

Et udvalg af Astrid Lindgrens bøger kan ses i balkonfoyeren. Bøgerne er venligst stillet til rådighed af Forlaget Gyldendal.

Tvebak – Anders Baggesen.

Veder, Kader og Jossi – Hother Bøndorff, Peder Holm Johansen og Henrik Birch.

På »Den Gyldne Hane«. Ved bordet Jonatan, Tvebak og Sofie – Olaf Johannessen, Anders Baggesen og Merete Hegner.

Sådan begynder historien...

Nu vil jeg fortælle om min broder. Min broder, Jonatan Løvehjerte, ham vil jeg fortælle om. Det er næsten som et eventyr, synes jeg, men også lidt af en spøgelseshistorie, og alligevel er det sandt alt sammen. Men det er der vist ikke andre end Jonatan og mig, der ved.

Jonatan hed ikke Løvehjerte til at begynde med. Han hed Løve til efternavn ligesom mor og mig. Jonatan Løve hed han. Jeg hedder Karl Løve og mor Sigrid Løve. Far hed Axel Løve, men han stak af fra os, da jeg kun var to år, og gik til søs, og siden har vi ikke hørt noget til ham.

Det, jeg nu vil fortælle, er, hvordan det gik til, at min broder Jonatan blev Jonatan Løvehjerte. Og alt det mærkelige, som senere skete.

Pippi, Ronja, Emil og alle de andre

Den verdensberømte svenske børnebogsforfatter Astrid Lindgren blev født i 1907 i Småland i Sverige, hvor hun voksede op på gården Näs ved Vimmerby. Da hun blev voksen, flyttede hun til Stockholm, hvor hun arbejdede på kontor og blev gift og fik to børn.

Engang sagde hendes datter: »Fortæl om Pippi Langstrømpe!«. Astrid Lindgren syntes, at det lød sjovt, så hun begyndte at fortælle. Det blev til mange historier, og de blev skrevet ned efterhånden, som de blev til.

Det var på den måde, Astrid Lindgren kom i gang med at skrive. I 1945 udkom PIPPI LANGSTRØMPE første gang som bog, og historierne om den rødhårede, frække og glade Pippi vakte opsigt lige fra starten, for Pippi er ikke helt almindelig. Hun bor alene, hun er meget stærk, og hun gør kun det, hun selv har lyst til. Hun er fuld af sjove og fantastiske påfund, så man keder sig aldrig i hendes selskab.

I de 46 år, der er gået, siden bogen udkom første gang, er Pippi blevet verdensberømt, selv om nogle voksne har været bekymrede – tænkt, hvis alle børn opførte sig som Pippi! Der kom flere bøger om Pippi Langstrømpe, og de er oversat til

utallige sprog. Der er også teaterstykker, film, TV-serier, bånd og plader om hende. Her i Danmark er der ikke mange børn, som ikke kender Pippi.

Siden har Astrid Lindgren lavet mange andre bøger og teaterstykker, TV-serier og film, og hun har fået mange priser og medaljer både i Sverige og i udlandet. Hun siger selv, at hun aldrig har haft lyst til at skrive for voksne. Hun kan lide at fortælle for børn, og hun har aldrig glemt, hvordan det er at være barn. Hun har skrevet mange slags bøger. Nogle foregår i virkeligheden, andre i fantasien. Der er sjove, spændende og sørgelige bøger; og der er lange romaner og korte historier plus en lang række billedbøger. Og selv om Astrid Lindgrens bøger hører til dem, der bliver læst i laser, er de ikke svære at få fat på, for de bliver hele tiden trykt op igen.

Astrid Lindgrens egen barndom i Småland har givet stof til mange bøger.

I BULDERBY-bøgerne fortæller den 7-årige Lisa om den lille by og de seks børn, der bor i den. Vi hører om leg og arbejde, om skolen og den lange skolevej, om børnenes oplevelser med dyr, om hvordan de holder jul og meget, meget mere. Alt sammen noget, Astrid Lindgren selv har oplevet som barn.

Bøgerne om GRYPNET (på svensk hedder hun Madicken) foregår i en lidt større by end Bulderby på den tid, da Astrid

Lindgren selv gik i skole. De fortæller om Grynet og hendes lillesøster Lisbet, og de er både sjove, spændende og alvorlige. Grynet har nemlig en meget livlig fantasi, og hun får rodet sig selv og Lisbet ud i de mest utrolige oplevelser. Samtidig hører vi om, hvordan det kunne være at være barn dengang. I bøgerne om EMIL FRA LØNNEBERG er det ikke Astrid Lindgrens egen barndom, vi hører om, men hendes fars. Han var god til at huske, og han elskede at fortælle. Astrid Lindgren har digtet videre på hans fortællinger; og det er blevet til en lang række historier om Emil og alle hans skarnstreger, lige fra han stak hovedet ned i suppeterrinen, til han med fare for sit liv trodsede snestormen og kørte sin bedste ven, karlen Alfred, til doktoren i Mariannelund.

Astrid Lindgren i 1985. (Foto: Nete Goldschmidt).
Vignetter fra Gyldendals danske udgivelser.

Bøgerne om LILLEBROR OG KARLSSON PÅ TAGET er fulde af skæg og ballade.

Karlsson er en smuk og klog og tilpas tyk mand i sin bedste alder, siger han selv. Han bor på taget af Lillebrors hus, og han har en propel på ryggen, så han kan flyve. Han er lidt besværlig, for han vil altid have det bedste, og han snyder og bliver sur, hvis han ikke får sin vilje. Men Lillebror kan lide han alligevel, og sammen oplever de to en masse.

RASMUS PÅ FARTEN er en helt anden slags bog. Den handler om den 9-årige Rasmus, som stikker af fra børnehjemmet, fordi han ikke vil have klø, og fordi han så gerne vil finde et rigtigt hjem. Han møder landstrygeren Oscar, og de to følges ad. Alt går fint, indtil de bli'r indblandet i nogle tyverier. Bogen er meget spændende, og den giver en dejlig beskrivelse af venskabet mellem Rasmus og Oscar. I 1958 modtog Astrid Lindgren H. C. Andersen-medaljen for denne bog.

De 3 bøger om MESTERDETEKTIVEN BLOMKVIST er

også meget spændende. Sammen med sine to venner, Anders og Eva Lotte, opklarer Kalle Blomkvist både tyverier, mord og kidnappinger. Men der er også tid til sjov og leg imellem.

I eventyrromanen MIO, MIN MIO fortælles om den ensomme og uheldige Bo, som kommer til Landet i det Fjerne, hvor han hedder Mio, og hvor hans elskede far er konge. Mio må hjælpe sin far med at bekæmpe den onde ridder Kato, og selv om han ikke tør, drager han alligevel ud på den farefulde færd.

Også Astrid Lindgrens seneste

to store romaner er eventyrfortællinger: RONJA RØVERDATTER lever et frit og dejligt liv i skoven og på røverborgen, hvor hendes far Mattis er høvding. Men Ronja må ikke være ven med røverdrengen Birk, fordi Birks far er Mattis' fjende. Ronja elsker sin far, men hun vil ikke lade ham bestemme over sit liv. Det er svært for Mattis at forstå, men han lærer det til sidst. BRØDRENE LØVEHJERTE udkom i 1973, og den danner grundlag for denne teaterforestilling. Her skal kun fortælles, at den handler både om døden og om kampen mellem det gode og det onde.

Astrid Lindgren har skrevet mange flere bøger end dem, der er fortalt om her. Hendes bøger er gode at læse for både børn og voksne. De er fortalt direkte til børn uden tanke for de voksne, og de er præget af dyb og ægte fortælleglæde. Astrid Lindgren ved noget om børns måde at opleve på, noget, som mange voksne har glemt, og som det er dejligt at huske igen. Hun bevæger sig frit mellem fantasi og virkelighed, og hun er ikke bange for store følelser. Hun står altid på de svages side i kampen mod uret og undertrykkelse, og hendes bøger er fulde af varme, humor og livsbekræftelse. Det er ikke svært at forstå, at børn over hele verden har taget Astrid Lindgrens bøger til sig.

Gertrud West, børnebibliotekar

Tvebak, Jonatan og Sofie – Anders Baggesen, Olaf Johannessen og Merete Hegner.

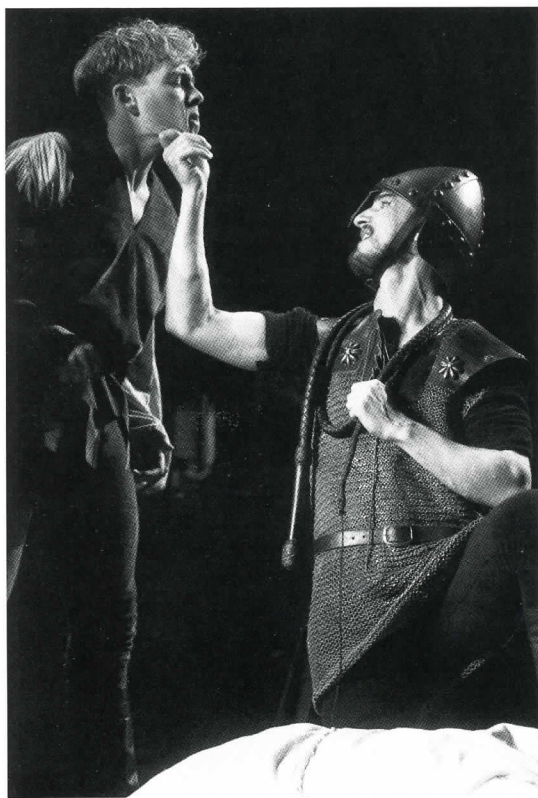
Tengil med sine folk – Ulf Stenbjørn (med rød fjerdusk) med bl.a. Peder Holm Johansen og Hother Bøndorff.

Slaget om Rosendalen med dragen Katta og Tøngil (Ulf Stenbjørn) med hornet.

Tvebak og Jonatan på flugt fra Katta – Anders Baggesen og Olaf Johannessen.

Tvebak og Kader – Anders Baggesen og Peder Holm Johansen.

Jonatan og Orvar – Olaf Johannessen og Jens Pedersen.

*Anders Baggesen – Tvebak, som også hedder Karl Løve.
(Foto: Steen Andersen)*

Anders Baggesen (9/10 1958) har medvirket i over 50 forestillinger, siden han i 1980 sluttede sin uddannelse på Skuespillerskolen ved Aarhus Teater. Og han er stadig travlt beskæftiget. Forud for rollen som Tvebak har han i sæsonen 1990/91 kunnet opleves som Hans Frandsen og Mester Herman i »Hexeri eller blind alarm«, Steen i »Hjælp – det er jul!«, Pete i »Johnny Frankikso« og Darnley i »Maria Stuart i Skotland«.

Anders Baggesen debuterede i »West Side Story« i 1980 og har bl.a. markeret sig i »Rocky Horror Show«, som Nicolai i »Nøddebo Præstegård« og Thorbjørn i »En Kærlighedshistorie«. Et ophold på Aalborg Teater 1985/86 gav titelrollen i

musicalen »Candide« og andre store roller i Lars Norén-forestillingerne »Natten er dagens mor« og »Kaos er nabo til Gud«, og han var året efter på gæstespil på Gladsaxe Teater og Aveny Teatret i København. På revyfronten har Anders Baggesen også gjort sig gældende, dels som iscenesætter af flere sommerrevyer, dels som medvirkende i Fredericia-Revyen 1984, en Simon Rosenbaum-cabaret 1985 og Hjørring-Revyen 1988. Hans alsidige register er også kommet Danmarks Radios Provinsafdeling til gode, både i form af radiospil og rollen som Sysmond Hofnar i TV-kalenderen »Jul på Slottet«, der i øvrigt genudsendes i december 1991.

At skrive er at leve

Astrid Lindgren lægger ikke skjul på, at det, der har holdt hende i live, er skrivningen. *»Når jeg skriver, ja, så lever jeg«.* Som forfatter har hun aldrig følt sig tvunget til at skrive. Det har altid været den rene lyst, og der har været mange aftener, hvor hun gik i seng, lagde stenografiblokken og blyanten parat på sengebordet, slukkede lyset og tænkte: *»Åh, bare det snart er morgen, så jeg kan komme i gang med at skrive«.*

Hun tænker aldrig på børn, når hun skriver, men skriver udelukkende for sin egen fornøjelses skyld. Man spørger så tit, hvad hun vil lære børn med sine bøger, og svaret er altid, at hun aldrig et sekund tænker på, hvad hun skal lære dem, men i stedet håber på, at fortællingerne er med til at give børnene et demokratisk og menneskevenligt sindelag. *»Jeg er demokrat, og jeg håber, at det skal synes og føles i bøgerne«.*

Og hun har aldrig (beder hun mig understrege) – aldrig – haft lyst til at skrive bøger for voksne. *»Hvorfor skulle jeg det?«* Med et langt og succesfyldt forfatterskab, verdensberømmelse, et hav af internationale priser, og et svimlende højt biblioteksudlån i Sverige på mere end 2 millioner bøger om året, kan kun fantasien regne ud, hvor rig Astrid Lindgren må være.

Penge har aldrig interesseret hende. Med en beundringsværdig integritet har hun formået at undgå enhver form for kommercialisering af sit poetiske univers, betalt sin skat (på et tidspunkt under regeringen Palme 102%!), og altid foretrukket sit gamle sommerhus i den stockholmske skærgård frem for et behageligt skattely i

Sydeuropa. *»Jeg skulle for mit liv aldrig røre en finger for at spekulere og få flere penge, absolut ikke, men jeg er ikke så dum, at jeg tror, det vil være sjovt at være vældig fattig«.*

Hun er ligefrem bange for penge, fordi de styrer ens liv, og giver en sådan magt. Og magt er det værste der findes – det skal ingen mennesker have, og det siger de, Astrid Lindgren har i Sverige. *»Jeg vil ikke have nogen magt!«*

Allerhelst ville hun gerne have været en lille kampglad pioner i den svenske arbejderbevægelse, men for liv og pine aldrig politiker, selv om der er visse spørgsmål og sager, som hun ikke

kan lade være at engagere sig i. (...)

Hvordan forklare Astrid Lindgrens *appeal* som forfatter? Hvad er det i hendes utrolig enkle og ukunstlede fortællinger, der griber børnene og barnet i de voksne og kalder på det bløde vemodige smil og den store dejlige latter?

(...)

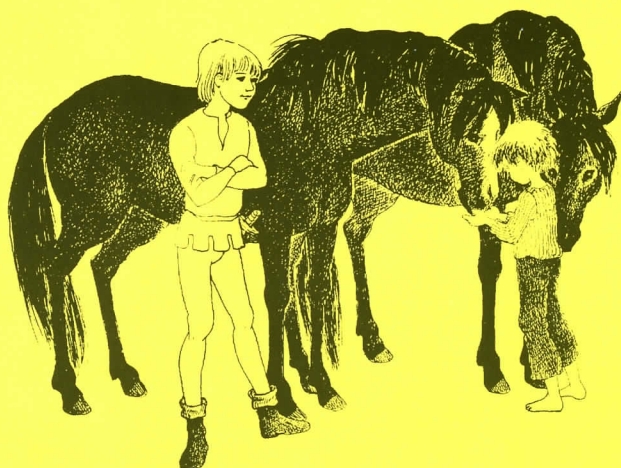
Hendes liv er et af århundredets virkelige eventyr. Og det handler om solidaritet, trøst og glæde via det skrevne ord, om at så varme i andres sind – og om at realisere barnet i sig selv.

(Uddrag af Jens Andersens artikel i Weekendavisen, januar 1991)

Lars Høy som Hubert

»**Brødrene Løvehjerte** handler om det ondes magt og det godes tap-
perhed, og er skrevet
med så stor skønhed
og poesi, at man igen
må spørge: Hvornår får
Astrid Lindgren Nobel-
prisen?« - *Politiken*

ASTRID LINDGREN

Brødrene Løvehjerte

»En stor og smuk bog,
som vi voksne vil tæn-
ke over, og de unge
forstå. En bog man bli-
ver glad af at læse.
Eventyrets tid er ikke
forbi.« - *Aktuelt*

»Med denne bog har
Astrid Lindgren trængt
helt ind til sagaens
urkilde.« - *BT*

Indbundet og illustreret.
Kr. 118.00

GYLDENDAL

Instruktøren Line Krogh og scenografen Steen Lock-Hansen under prøverne.

Line Krogh (28/9 1947) havde fire års studier i teater- og litteraturvidenskab og en fire-årig uddannelse i teaterpraktik bag sig, da hun i 1974 startede som instruktør på Aalborg Teater.

Hun var i tre sæsoner tilknyttet den nordjyske landsdelsscene og 1980-83 Det Kongelige Teater, men har ellers arbejdet freelance som både instruktør, oversætter og underviser.

Line Krogh har tidligere iscenesat »Peer Gynt« (1977), »Rummene« (1979) og »Parasitterne« (1990) på Aarhus Teater. Blandt hendes væsentligste opgaver er også »Ulysses von Itacia« (1980) og »Frylleflojten« (1985) på Det Kongelige Teater; Det Danske Teaters »Helligtrekongersaften«, som indbragte hende kritikerprisen Teaterkatten i 1980, samt »Mephisto« (1987) på Gladsaxe Teater. Line Krogh, der i begyndelsen af 1980'erne også gjorde en stor indsats for etableringen af Grønnegårdsteatret i København, iscenesatte i efteråret 1990 Jess Ørnsbos »Tretten kvadratmeter« på Teatret ved Sorte Hest og musikforestillingen »Piccolo« på Bådteatret i København.

Hun har stået for TV-opsætningerne af »Else Kant« (1978), »Ursula« (i serien »Krigsdøtre«, 1981) og »Den dobbelte troløshed« (1987) – og skal umiddelbart efter at have sluppet »Brødrene Løvehjerte« i gang med et radiospil i tre dele, Sven Holms »Kald mig Liva« med Ulla Henningsen som den legendariske revystjerne Liva Weel.

Steen Lock-Hansen (20/3 1953) startede sin uddannelse på Kunsthøjskolen i Holbæk 1971 og havde arbejdet som teatertekniker i Schweiz, før han over en tre-årig periode blev tilknyttet Den Jyske Opera og dernæst Svalegangen som belysningsmester.

I 1976 gik han i lære på malersalen på Aarhus Teater, hvor han i 14 år var fast ansat som teatermaler og scenograf. Han valgte derefter at fortsætte freelance og har i sæsonen 1990/91 skabt scenografien til »Elverhøj« på Store Scene og Børneteateret Filurens udgave af »Huckleberry Finn« på Stiklingen.

Steen Lock-Hansen har stået for en lang række fantasifulde dekorationer til teatrets scener i årenes løb – med »Et Juleeventyr« (1986) blandt de ypperste. Uden for Århus har han bl.a. markeret sig med »Alfa og Omega« på Borås Stadsteater i Sverige og scenografien til TV 2-programmet »Faktisk«. I efteråret 1991 skal han i samarbejde med en anden god bekendt fra Aarhus Teater, instruktøren Eyun Johannessen, stå for opsætningen af Shakespeares »Købmanden i Venedig« på Det Norske Teater i Oslo.

At Steen Lock-Hansen også har kvaliteter som billedkunstner blev dokumenteret, da han i 1990 blev valgt som forsidekunstner til Århus Amts teaterbrochure.

Mattias, Tvebak og Jonatan – Karl Erik Christophersen, Anders Baggesen og Olaf Johannessen.

Astrid Lindgrens bøger

Om Pippi

Pippi Langstrømpe (1947)
Pippi Langstrømpe går om bord
Pippi Langstrømpe i Sydhavet
Kender du Pippi Langstrømpe?
Pippi Langstrømpe plyndrer juletræ

Om Bulderby

Alle vi børn i Bulderby (1949)
Mere om os børn i Bulderby
Vi har det dejligt i Bulderby

Om Kalle Blomkvist

Mesterdetektiven Blomkvist (1949)
Kalle Blomkvist lever farligt
Kalle Blomkvist og Rasmus

Om Karlsson

Lillebror og Karlsson på taget (1956)
Karlsson på taget flyver igen
Verdens bedste Karlsson

Om Rasmus og co.

Rasmus, Pontur og Snusser (1960)
Rasmus på farten

Om Grynet

Grynet (1961)
Grynet og lille Splint

Om Emil

Emil fra Lønneberg (1964)
Mere om Emil fra Lønneberg
Han er her endnu – Emil fra Lønneberg
Ham Emil fra Lønneberg
Da Emil skulle trække Lines tand ud
Emils skarnsstreg nr. 325
Da Lille Ida skulle lave skarnsstreger

Mio, min Mio (1955)

Søndeneng (1961)

Mine påhit (1972)

Brødrene Løvehjerte (1973)

Ronja Røverdatter (1981)

Fortællinger (1982)

En tyrefægter i Småland (1983)

Vi leger hele dagen – og andre fortællinger (1984)

Billedbøger

Allerkæreste Søster – Børnehjælpsdag i Bulderby – Jeg vil ikke i seng – Jul i Bulderby – Jul i stalden – Kitte Kry hjælper mormor – Lasse Langfinger – Niels Karlsson, Pusling flytter ind – Nissen – Ræven og nissen – Trolungen på Krageøen – Lotte kan nemlig alt, næsten da – Lotte kan nemlig cykle – Jeg vil også have en lillebror – Jeg vil også gå i skole – Se Gry, det sner – Suser min lind...